

Република Србија
Основна школа „Иван Вушовић“
Дел.бр. 63/2014
14.04.2014. год.
Ражањ

На основу члана 57. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013-даље Закон) и чланова 200.-211. Статута Основне школе "Иван Вушовић" (број 159/2013 од 13.11.2013. год.), Школски одбор је на седници одржаној дана 14.04.2014. године донео Одлуку о изменама и допунама

**Правилника
о васпитно-дисциплинској и материјалној
одговорности ученика
Основне школе „Иван Вушовић“ Ражањ
(пречишћен текст)**

I- ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником уређују се обавезе и одговорности ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

**II- ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА**

Члан 2

У школи су забрањене дискриминаторне активности, односно активности којима се угрожавају, дискриминишу или издвајају лица по основу расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјаног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицања или неспречавање таквих активности, као и по другим основама утврђеним законом који прописује забрану дискриминације.

Дискриминацију лица или групе представља свако непосредно и посредно, на отворен или прикривен начин искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Члан 3

У школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика над другим учеником, наставником, стручним сарадником и другим запосленим.

Забрањено је физичко, психичко, и социјално насиље, физичко кажњавање и вређање личности, сексуална злоупотреба ученика и запослених.

Физичко насиље представља насилно понашање ученика према другим ученицима и запосленим.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље представља искључивање ученика из групе вршњака.

Установа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

III- ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 4

Права детета и ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, овим и посебним законима, а установа, односно сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 3. и 4. закона;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово школовање;
- 6) информације о његовим правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са овим и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) подношење приговора и жалбе на оцену и на остваривање других права по основу образовања;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из тач. 1) до 9) овог члана нису остварена;

- 11) остваривање свих права детета и ученика, права на заштиту и на правично поступање школе према ученику и када повреди обавезу утврђену законом и општим актима школе.

Установа је дужна да обезбеди све услове за остваривање права детета и ученика из става 1. овог члана.

2. Обавезе ученика

Члан 5

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује школска правила, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
- 4) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 7) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 8) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Ученик, родитељ, односно старатељ ученика дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

3. Дисциплинска одговорност ученика

Члан 6

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе **5** часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Члан 7

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе само ако је у време извршења била утврђена Статутом и овим Правилником.

Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе, која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања или посебним законом и за повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

IV- ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНИХ МЕРА

Члан 8

Ученик чини лакшу повреду радне обавезе ако:

- 1) неоправдано изостајање из школе до 25 часова;
- 2) неоправдано одсуствује са часа/часова- редовне наставе, додатне, допунске наставе и др. облика образовно-васпитних активности;
- 3) организује и/или учествује у колективном бежању са часа/часова- редовне наставе, додатне, допунске наставе и др. облика образовно-васпитног рада;
- 4) долази у школу и друга места у којима школа спроводи образовно-васпитни процес неприкладно одевен за наменске активности;
- 5) не брине о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 6) учестало закашњавање на часове наставе и друге облике образовно-васпитног рада -не долази у школу на време пре почетка часа, а после звона за почетак наставе не налази се на свом радном месту, спреман за њен почетак, тј. уколико закасни на час или раније напусти час и друге активности у школи;
- 7) недисциплиновано се понаша у учионици и другим просторијама школе за време трајања наставе, испита, као и на другим облицима васпитно-образовног рада у оквиру спортских, културних и других активности;
- 8) не води сам рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми, а посебно за време трајања одмора;
- 9) не чува од оштећења школску имовину, односно имовину других организација за време посета или извођења дела програма васпитно-образовног рада ван школе;
- 10) не води рачуна о свом понашању и кад није у школи;
- 11) не чува од оштећења и уништења ћачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које школа издаје;
- 12) злоупотреби лекарско оправдање;
- 13) не да на увид родитељу (старатељу) ћачку књижицу у коју одељенски старешина уноси обавештења, успех, васпитно-дисциплинску меру и сл;

- 14) пуши у просторијама школе;
- 15) улази у зборницу и друге просторије без позива и одобрења;
- 16) задржава се у ходницима школе за време часа;
- 17) непримерено, грубо и агресивно се понаша према ученицима, запосленим и другим лицима, изражава радну нетрпељивост и не поштује различитости других
- 18) у својству редара не припреми услове и средства за наставу;
- 19) у својству редара не обавештава наставнике о одсуству ученика;
- 20) у својству редара не чува предмете, прибор и књиге ученика и не стара се о хигијени учионице, не пријављује свако оштећење школске и личне имовине и уочене недостатке одељенском старешини или дежурном наставнику;
- 21) у својству дежурног ученика допусти улаз лицу без идентификације или без сагласности органа школе, а о томе не обавести дежурног наставника;
- 22) самовољно напусти дежурство;
- 23) одбије да примени мере заштите и безбедности ученика у школи и ван ње, на екскурзији или ваннаставним активностима школе.
- 24) чини и повреде других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза, а прописане су Статутом школе и другим општим актима школе.

Члан 9

За лакшу повреду радне обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена;
- 2) укор одељенског старешине
- 3) укор одељенског већа

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина, а укор одељенског већа изриче одељенско веће.

Члан 10

Са учеником који чини лакшу повреду обавезе школа је дужна да **појача васпитни рад** активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, уз обавезно учешће родитеља/старатеља ученика, а све у у циљу промене понашања ученика.

Члан 11

Ученику се утврђује оцена из владања због изречене мере, и то:

- 1) за укор одељенског старешине- описно: владање **врло добро**, а бројчано – владање **врло добро (4)**;

- 2) укор одељенског већа - описно: владање **добро**, а бројчано – владање **добро (3)**.

1. опомена

Члан 12

Опомена се изриче ученику за учињену лакшу повреду обавезе ученика као и за лакшу повреду обавезе ученика због неоправданог изостајања са часова **од 5 до 9 часова**.

Опомена се изриче усмено и у писаном облику.

Усмена опомена се изриче непосредно или пред одељенском заједницом и писмено у форми акта.

О усменој и писменој опомени се обавештавају родитељи/старатељи ученика.

2. Укор одељенског старешине

Члан 13

Укор одељенског старешине може се изрећи за лакшу повреду обавеза, за поновљену лакшу повреду обавеза ученика прописану Статутом, овим правилником и др. општим актима.

Мера укор одељенског старешине може се изрећи за неоправдано изостајање са наставе **од 10 до 17 часова**.

Изречена мера укор одељенског старешине саопштава се родитељу/старатељу у писменој форми.

Због изречене мере укор одељенског старешине ученику се утврђује оцена из владања- описно: владање **врло добро**, а бројчано – владање **врло добро (4)**.

3. Укор одељенског већа

Члан 14

Укор одељенског већа може се изрећи за лакшу повреду обавеза, за поновљену лакшу повреду обавеза ученика прописану Статутом, овим правилником и др. општим актима, када је ученику већ изречена васпитна мера опомена или укор одељенског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика, као и за неоправдано изостајање са наставе **од 18 до 24 часа**.

Због изречене мере укор одељенског већа ученику се утврђује оцена из владања- описно: владање **добро**, а бројчано – владање **добро (3)**.

Изречена мера укор одељенског већа саопштава се родитељу/старатељу у писменој форми.

V – ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА И ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 15

Теже повреде обавеза ученика јесу:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из тачке 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 16

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

1. укор директора- описно: владање **задовољавајуће**, а бројчано – **задовољавајуће (2)** ;

2. укор наставничког већа- описно: владање **незадовољавајуће**, а бројчано – **незадовољавајуће (1)** .

Члан 17

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Уколико се ученику изриче васпитно-дисциплинска мера укор директора школе, директор школе дужан је да о томе обавести Одељенско и Наставничко веће.

Изрицање и карактер васпитно-дисциплинске мере

Члан 18

Васпитно-дисциплинска мера има васпитни карактер.

Циљ васпитно-дисциплинске мере је да утиче на ученика како би своје понашање довео у склад са правилима школског живота и рада.

Ако је ученик извршио више повреда обавеза, изриче му се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

VI - ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 19

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор **закључком**. Поступак се води применом правила општег управног поступка, а окончава доношењем **решења**.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе. Доставља се ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељенском старешини, стручном сараднику, односно стручном тиму.

Поступак води **трочлана комисија**, коју формира директор, у чијем је саставу педагог школе, одељенски старешина ученика и члан Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 20

Када ученик учини тежу повреду обавеза, односно повреду забране школа одмах о томе обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у поступак.

У васпитно-дисциплинском поступку са учеником се мора обавити разговор, у присуству родитеља/старатеља, у циљу прикупљања информација о догађају.

Комисија писменим путем обавештава родитеља, односно старатеља ученика о дану обављања разговора са учеником, ради прикупљања информација о догађају, најкасније један дан пре дана одређеног за саслушање.

Разговор са малолетним учеником обавља се у присуству родитеља/старатеља.

Комисија након спроведеног разговора са учеником и његовим родитељом/старатељом, ради прикупљања информација о догађају, сачињава **записник**, који потписују сви чланови комисије која води поступак, записничар, ученик, његов родитељ/старатељ као и сведоци.

Записник води секретар школе. Уколико је секретар одсутан, записник води један од чланова комисије.

Комисија директору школе или Наставничком већу у записнику који сачињава даје предлог васпитно-дисциплинске мере.

Члан 21

Васпитно-дисциплински поступак окочава се доношењем **решења**.

Решење се доставља ученику, његовом родитељу/старатељу у року од 15 дана од дана доношења.

Приликом доношења решења о изрицању васпитно-дисциплинске мере, директор или Наставничко веће ће при одлучивању о мери имати у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 22

Уколико се утврди да ученик није учинио тежу повреду обавезе за коју је покренут поступак или да учињена повреда не представља тежу повреду обавезе,

односно да је поступак спроведен одредбама утврђеним законом и одредбама општих правних аката школе, константоваће то у закључку записника.

У том случају донеће решење о **обустави поступка**.

Члан 23

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа **претходно појачала васпитни рад** са учеником, активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите, уз обавезно учешће родитеља/старатеља ученика, у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере.

Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен идентитет другог лица.

Укор директора школе

Члан 24

Због изречене васпитно-дисциплинске мере као и због понашања за које је изречена васпитна мера, ученику се утврђује оцена из владања.

За изречену васпитно- дисциплинску меру укора директора школе утврђује се оцена из владања: описно– владање **задовољавајуће**, а бројчано- владање **задовољавајуће (2)**, зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе **од 25 до 32 часа** и уз то је учестало чинио и лакше повреде обавеза, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера **укора директора** и утврдити оцена из владања: описно– владање **задовољавајуће**, а бројчано- владање **задовољавајуће (2)**.

Укор Наставничког већа школе

Члан 25

За изречену васпитно- дисциплинску меру укор наставничког већа оцена из владања утврђује се: описно– владање **незадовољавајуће**, а бројчано- владање **незадовољавајуће (1)**.

Када Наставничко веће изрекне васпитно-дисциплинску меру премештаја ученика (од петог до осмог разреда) у другу основну школу, оцена из владања утврђује се: **незадовољавајуће (1)**.

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере **премештаја ученика** у другу основну школу уз сагласност родитеља/старатеља, директор школе доноси **решење о премештају ученика**.

За неоправдано изостајање са наставе **преко 33 часа**, уз учестало чињење и лакших повреда обавеза, ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера укора наставничког већа и утврђује оцена из владања: описно– владање **незадовољавајуће**, а бројчано- владање **незадовољавајуће (1)**.

Члан 26

Оцене из владања утврђује се ученику и за остале теже повреде обавеза прописане Законом. При доношењу одлуке о оцени из владања имаће се у виду и цениће се сви услови из овог правилника, као и понашање ученика у целини.

Владање ученика од првог до петог разреда оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

VII- ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 27

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ/старатељ има право да поднесе **жалбу** Школском одбору у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана његовог достављања. Жалба одлаже извршење решења.

VIII- ПОПРАВЉАЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 28

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају класификационог периода, односно полугодишта када ученик:

- 1) показује позитивне промене у свом понашању;
- 2) прихвата одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након указивања на непримерено понашање, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере;
- 3) коригује своје понашање кроз појачани васпитни рад.

Члан 29

Оцена из владања поправља се постепено.

Оцену из владања са:

- незадовољавајуће (1) на задовољавајуће (2) утврђује наставничко веће;
- са задовољавајуће (2) на добро (3) утврђује директор школе;
- са добро (3) на врло добро (4) утврђује одељенско веће;
- са врло добро (4) на одлично (5) утврђује одељенски стрешина.

IX- ЕВИДЕНЦИЈЕ О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 30

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију је дужан да води одељенски старешина ученика.

X -МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 31

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије.

Члан 32

Висина штете одређује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари.

Ако то није могуће, процену штете утврдиће директор школе уз помоћ стручног лица.

Члан 33

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Члан 34

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Накнада штете уплаћује се на одговарајући рачун школе.

Ако ученик тј. његов родитељ/старатељ одбије да плати штету, иста се може тражити судским путем.

Директор може донети одлуку о ослобађању ученика, његовог родитеља/старатеља материјалне одговорности за штету, због теже материјане ситуације.

Члан 35

На решење директора о материјаној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

XI- ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Поступци започети по одредбама претходног правилника, имају се завршити по тим одредбама.

Председник Школског одбора

Бојана Стоиљковић